

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16C/52/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412220713
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2016:4412220713.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, Q. C.. R. L., K. E. E. H. G., E. XXX/X, proti žalovanej: G. T., U.. XX.XX.XXXX, R. L., U. XXXX/XX, Š. O. E., o vydanie EASY karty a o zaplatenie 497,91 eur, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 20,00 eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

V zostávajúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Súd žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou súdu 24.09.2012 domáhal od žalovanej vrátenia EASY karty s prideleným telefónnym číslom XXXX XXX XXX, ako aj zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 497,91 eur, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a náhrady trov konania.

Žalovaná sa vyjadrila k žalobe písomne, kde uviedla, že došlo k ukončeniu mandátnej zmluvy medzi žalobcom a ňou 07.10.2009 a činnosť obchodného zástupcu prestala vykonávať koncom augusta 2009. V júli 2009 oznámila na riaditeľstve v U., že jej bola v metre odcudzená taška s osobnými dokumentmi, bankovými kartami i služobným telefónom, ktorý používala pre styk s klientmi. Uvedené skutočnosti oznámila na polícii v Š. a zablokovala všetky karty. O pomoc vyriešiť stratu telefónu požiadala riaditeľa regionálnej pobočky H. U.. Na výzvu žalobcu vrátiť telefónnu kartu oznámila žalobcovi 25.08.2009, že došlo k jej odcudzeniu. V septembri 2009 sa jej odcudzená taška s dokladmi a telefónom našla pohodená v parku, U. V. H. U. a nálezca to oznámil na O. Ú. H. L.. Všetko, čo sa jej vrátilo, bolo znehodnotené a telefón poničený a ani ju nenapadlo hľadať v ňom EASY kartu. Telefón nevyhodila a po doručení žaloby ho vyhľadala medzi vecami, ktoré mala odložené v súvislosti s podnikaním u žalobcu. Predmetnú kartu bola ochotná vrátiť. V žiadnom prípade nesúhlasila s požiadavkou pokuty, ktorú žalobca vymáha súdnou cestou.

Rozsudkom 16C/52/2014-77 zo dňa 14.10.2014 súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Posledným výrokom konanie o vrátenie EASY karty zastavil. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami §§ 659, 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním zrušenia rozhodnutia súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti a vrátenia veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Poukázal na to, že mandátnu zmluvu s ním žalovaná uzatvorila ako fyzická osoba - podnikateľ na základe živnostenského oprávnenia a medzi účastníkmi konania bol obchodno-právny vzťah. Odvolací súd uznesením pod sp. zn. 9Co/99/2015-102 zo dňa 28.01.2016 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania zrušil a vec vrátil súdu

prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvého stupňa je dôvodné. Zmluva o výpožičke bola uzatvorená medzi osobami vymedzenými v § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, t.j. medzi podnikateľmi a v danej veci je potrebné aplikovať ustanovenia obchodného zákonníka. Zmluvná pokuta v obchodných záväzkových vzťahoch je upravená v § 300 - § 302 Obchodného zákonníka. V záväzkových vzťahoch sú na podnikateľa z hľadiska hospodárskeho rizika v prípade dojednaní zmluvnej pokuty kladené prísnejšie podmienky v porovnaní s nepodnikateľom, keď zákon uprednostňuje v kogentnej úprave § 301 Obchodného zákonníka zachovanie platnosti právneho úkonu i v prípade neprimerane vysokej zmluvnej pokuty a zakladá možnosť jej moderácie. Záver o tom, či je dojednaná neprimerane vysoká zmluvná pokuta je vecou uváženia súdu, pričom posúdenie otázky (ne)primeranosti zmluvnej pokuty závisí na okolnostiach konkrétneho prípadu, predovšetkým na dôvodoch, ktoré k dojednaniu posudzovanej výšky zmluvnej pokuty viedli a ktoré ju sprevádzali. Súd prihliadne k významu a hodnote zabezpečovanej povinnosti. Je potrebné zvážiť všetky okolnosti v danej veci, prihliadnuť pritom na skutočnosť, že žalobca nepreukázal aká škoda mu včasným nevrátením karty žalovanou vznikla, keď z doposiaľ vykonaného dokazovania možno ustáliť, že žalobcovi včasným nevrátením karty nevznikla žiadna škoda a taktiež je potrebné prihliadnuť na hodnotu zabezpečovanej veci, ktorá sa javí minimálnou. Žalobca nepreukázal ani ním tvrdenú skutočnosť vzniku škody (a jej výšku) spôsobenej tým, že žalovaná nevrátila kartu a potenciálni klienti nemohli uzatvárať nové zmluvy. Zmluvná pokuta má zahŕňať všetky škody, ktoré možno rozumne v konkrétnom vzťahu s porušením určitej povinnosti očakávať a s ohľadom na uvedené skutočnosti je potrebné inštituovať zmluvnej pokuty posúdiť.

Súd pojednával v neprítomnosti žalobcu podľa § 101 ods.2 OSP, ktorý mal doručenie riadne vykázané dňom 13.04.2016. Svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil z dôvodu nadmernej pracovnej zaneprázdnenosti a súhlasil s tým, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej a oboznámením predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový a právny stav:

Žalovaná vykonávala pre žalobcu činnosť G. - D. O. E. na základe Mandátnej zmluvy zo dňa 24.01.2005, ktorá bola v celom rozsahu nahradená Mandátnou zmluvou zo dňa 01.01.2007. Mandátnu zmluvu žalovaná uzatvorila ako fyzická osoba - podnikateľ na základe živnostenského oprávnenia. Dňa 31.01.2005 bola medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená zmluva o výpožičke podľa § 659 a nasl. Občianskeho zákonníka, na základe ktorej bola žalovanej ako vypožičiavateľov i prenechaná do bezplatného užívania telefónna karta EASY s prideleným telefónnym číslom XXXX XXX XXX, D. XXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú aj služby, a to po dobu, počas ktorej bude žalovaná pre žalobcu vykonávať činnosť podľa mandátnej zmluvy. Žalobca ukončil so žalovanou mandátny vzťah výpoveďou zo dňa 07.10.2009, ktorá nadobudla účinnosť dňa 13.10.2009, t.j. dňom prevzatia výpovede žalovanou. Z článku III. bodu 3.5 zmluvy o výpožičke vyplýva, že žalovaná bola povinná EASY kartu s prideleným telefónnym číslom vrátiť v deň účinného vypovedania mandátnej zmluvy. Žalovaná kartu nevrátila, čím porušila svoju povinnosť vyplývajúcu z článku III. bodu 3.5 zmluvy o výpožičke a to tým, že nevrátila predmetnú EASY kartu v dohodnutom čase, v súlade s článkom IV. bod 4.2 zmluvy o výpožičke žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 497,91 eur.

Žalovaná vo svojej výpovedi upresnila, že nie vlastnou vinou neodovzdala EASY kartu včas, v zmysle dojednaných ustanovení zmluvy o výpožičke, tak ako to uvádzala v predchádzajúcej výpovedi, pretože jej bola ukradnutá kabelka s osobnými vecami spolu s telefónom a EASY kartou. Zmluvnú pokutu považovala za neprimerane vysokú s tým, že bola ochotná zaplatiť sumu 20,--eur čo bola približne cena karty v čase, keď uzatvárala zmluvu o výpožičke.

Podľa § 301 veta prvá Obchodného zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti a to až do výšky škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta.

Citované ustanovenie zakotvuje tzv. moderačné právo súdu, ktoré umožňuje súdu dodatočne po vzniku nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty znížiť zmluvnú pokutu. Z vecného hľadiska zákon ustanovuje kritérium hodnoty a kritérium významu zabezpečenej povinnosti na posúdenie primeranosti zmluvnej pokuty. Z uvedených zákonných kritérií na posudzovanie primeranosti zmluvnej pokuty vyplýva, že pôjde vždy o individuálne posudzovanie viažúce sa na konkrétny prípad. Len z konkrétneho prípadu totiž

možno vyvodiť tak hodnotu ako aj význam zabezpečenej povinnosti. Zmluvná pokuta má plniť výchovný a represívny účel. V určitom zmysle slova, okrem zabezpečovacej funkcie plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Účelom moderačného práva je umožniť súdu dodatočne po vzniku nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty znížiť zmluvnú pokutu z dvoch dôvodov. Predovšetkým preto, aby bolo možné odstrániť tvrdosť zákona, ku ktorej môže dôjsť pri prísnom uplatňovaní litery zákona, ale tiež preto, aby mal súd v konkrétnom prípade možnosť zabrániť celkom neadekvátnym majetkovým dôsledkom v prípade, keď by neprimerane vysoká zmluvná pokuta mohla viesť až k neprimeraným ziskom vo vzťahu k majetkovej ujme na strane oprávneného a k neprimeranému poškodeniu povinného subjektu. Pri posudzovaní primeranosti výšky zmluvnej pokuty súd prihliada na hodnotu a význam zabezpečenej povinnosti. Zmluvnú pokutu vo výške jednej päťdesiatiny z hodnoty zabezpečeného záväzku nemožno považovať za neprimeranú (rozsudok NS SR sp.zn. 3Obo 283/98, zo súdnej praxe č. 2/1999, s. 36-37). Ust. § 301 Obchodného zákonníka neumožňuje súdu neprimerane vysokú zmluvnú pokutu celkom odpustiť.

Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu čo do nároku je dôvodná. Súd mal preukázané i s poukazom na závery odvolacieho súdu, ktorým je súd viazaný, že medzi účastníkmi vznikol obchodno-záväzkový vzťah vzhľadom na uzatvorenú mandátnu zmluvu. Nárok žalobcu vyplývajúci zo zmluvy o výpožičke súd posudzoval vzhľadom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia podľa Obchodného zákonníka. Súd využil moderačné právo, pretože uplatňovaná zmluvná pokuta niekoľko násobne podľa názoru súdu prevyšovala hodnotu veci, t.j. EASY karty, pretože z dôvodu jej nevrátenia po ukončení spolupráce so žalobcom vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Žalobca nijakým spôsobom nepreukázal a v tejto časti neunesol dôkazné bremeno aká skutočná škoda mu vznikla nevrátením samotnej EASY karty, prípadne aká bola skutočná škoda spôsobená tým, že sa mu nevedeli dovolať klienti na uvedené telefónne číslo. Z týchto dôvodov súd využil moderačné právo a priznal žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 20,--eur, ktorá podľa názoru súdu mohla predstavovať hodnotu nevrátenej EASY karty a v podstate je vyššia, ako jedna päťdesiatina uplatňovanej zmluvnej pokuty. V zostávajúcej časti súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. V prejednávanej veci bol žalobca úspešný v pomere 4 % a neúspešný v pomere 96 %. Trovy konania vo výške 92 % by prináležali procesne úspešnej účastníčke, t.j. žalovanej, ktorej však súd trovy konania nepriznal, pretože vyslovene uviedla, že si trovy konania neuplatňuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 205 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Obč. súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.